

identitás film, „így jöttem”-film, állami gondozás, trauma

Boldog új élet

játékfilm

80'

2006

Rendező: Bogdán Árpád

Szereplők: Orsós Lajos, Göczi Michaela, Kovács Zsolt, Szilvási István, Tzafetás Roland, Daróczy Ágnes, Kursinszki Livia, Orgon Richárd

Vágó: Győri Márk

Operatőr: Szabó Gábor, Győri Márk

Zeneszerző: Membran

Forgatókönyvíró: Bogdán Árpád

Producer: Sipos Gábor, Rajna Gábor

Gyártó: Laokoon Filmgroup

„Vizuális típus is vagyok, de ami még fontosabb, meghatározónak képzeltem a film képi világát. Talán azért is, mert első filmemen dolgoztam: úgy éreztem, nem elég mondogatni, cigány vagyok, árva vagyok, milyen magányos vagyok, hanem ezt meg kell tudnom mutatni, át kell adnom ezeket az érzéseket. S ebben nagy szerepe volt a kamera atmoszférateremtő képességének.” Bogdán Árpád első, részben önéletrajzi jellegű „így jöttem”-nagyjátékfilmje egy cigány fiú lázas kutatásáról szól, hogy sok állami gondozásban eltöltött év után, a múltját megismerve megtalálja a helyét a jelenben. A rendező szerint a kirekesztettség és a számkivetettség megmutatására a cigány lét a legalkalmasabb. A film nem mutat konkrét kirekesztő gyakorlatokat, melyek miatt a keresés sikertelen lesz, a magány elhatalmasodik a főszereplőn, és ő végül kilép az életből. Az erőszak is a múlt halványuló része: a fiú töredékes emlékképeiben lassan áll össze a jelenet, amikor a rendőrség elviszi őt a családjától. Tulajdonképpen a film nem ábrázol nyílt előítéletességet, sőt, bár a fiút emberi kapcsolatait leginkább más romák jelentik, igényét a tágabb társadalomba való képzeletbeli vagy konkrét beilleszkedésre több jelenet is hangsúlyozza (a munkások körében egyenragúként, vagy a plakáton látható lánnyal való „viszonyában”). A vég sokkal inkább egyfajta absztrakt, belső űr következményeként köszönt be, ami persze nagyon is beazonosítható mint a kisebbségi társadalmi létből fakadó valódi kirekesztettség és számkivetettség. A fiú identitáskeresésére nem ad választ az intézményből való kilépés után, így a valós önértelmezéshez túl későn kézhez kapott dosszié (ami ráadásul önmagában csak egy semmitmondó papírköteg), és nem szolgálhat számára vigaszul a család sem, amely befogadni látszik őt. A fenti interjúrészletben említett különleges atmoszférához a hideg és mesterséges fények, az elidegenedett és magányos városi terek, valamint a filmzene mind hozzájárulnak a maguk részéről, különleges képekben és hangokban megfogalmazva azt, ami a lélek belső tereként nem hozzáférhető a látás számára. (M.A.)

A film linkje:

Egyéb linkek:

<https://port.hu/adatlap/film/tv/boldog-uj-elet-boldog-uj-elet/movie-83581>

<https://www.imdb.com/title/tt0944188/>

Szakirodalom:

Az első „nagy dobás”. Pócsik Andrea beszélgetése Bogdán Árpáddal, *Filmtett*, 2007. május 15, <http://www.filmtett.ro/cikk/2723/beszelgetes-bogdan-arpad-filmrendezovel>

Barb: A boldogtalanságtól ordítani, *Index*, 2007. december 10,

<https://port.hu/cikk/magazin/boldogtalansagtol-orditani/article-9050>

Bilsiczky Balázs: Bogdán Árpád: Boldog új élet, *film.hu*, 2007. január 31,

<https://magyar.film.hu/filmhu/magazin/bogdan-arpad-boldog-uj-elet-szemle-38-kritika.html>

Bori Erzsébet: Keleti végeken, *Filmvilág*, 2007. április,
http://www.filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=8936

Bujdosó Bori: Rezzenéstelen tekintettel, *Origo*, 2007. február 1,
<http://www.origo.hu/filmklub/blog/kritika/20070201rezenestelen.html>

Kovács Bálint: Múlttalanság, *Prae.hu*, 2007. december 10, <https://www.prae.hu/article/862-multtalansag/>

Roma filmesek és az önmegvalósítás kérdése. Beszélgetés a Romakép Műhelyben Bogdán Árpád, Strausz László, Takács Alexandra és Bacsadi Zsófia részvételével, DocuArt Mozi, 2015. március 18, <http://www.romakepmuhely.hu/kurzusok/kurzusok-2015/romakep-muhely-5-docuart/a-romakep-muhely-2015-os-programja/#Marc18>

Díjak:

38. Magyar Filmszemle (2007) - Első filmes rendezői díj (Simó Sándor emlékére): Bogdán Árpád

38. Magyar Filmszemle (2007) - Legjobb eredeti filmzene: Membran

38. Magyar Filmszemle (2007) - Diákzsűri Első Játékfilm Fődíja: Bogdán Árpád
Berlini Filmfesztivál, Special Mention Prize